

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE SCÉNÁŘE BUDOUCÍHO VÝVOJE MANĚTÍNSKA BC. PETRY VAŇKOVÉ

MGR. MIROSLAV HAVRÁNEK

ČLENĚNÍ PRÁCE, PŘEDMĚT ZKOUMÁNÍ

Práce Bc. Vaňkové pojednává o alternativách možného budoucího vývoje Manětínska. Práce je nadprůměrně rozsáhlá. S přílohami má téměř 200 stran, za což částečně mohou přílohy, ale do jisté míry i příliš detailní popis jednotlivých scénářů. Logický rámec práce je standardní a v určité formě obsahuje veškeré náležitosti, které DP má mít.

HLAVNÍ VSTUPNÍ HYPOTÉZA

Práce jako taková nemá hlavní ani vedlejší hypotézu, protože to není rámec, ve kterém studia budoucnosti operují. Scénářové cvičení, které považují za relativně slabší část práce, je exploratorní (objevné) cvičení a jak správně autorka píše, neslouží k předvídání (věštění), ale ke kreativnímu prozkoumání alternativních budoucností. Tato exploratorní část je v práci přítomna, ale bohužel autorka velmi často sklouzává z obecné exploratorní roviny do příliš narativního popisu, který ne vždy je nutně špatně, ale v řadě případů na místo, aby zvýšil uvěřitelnost prezentovaných scénářů tak jí snižuje právě přílišnými detaily.

METODOLOGICKÝ POSTUP

Studia budoucnosti nemají jednu metodu a stejně tak ani práce autorky nepracuje s jednou metodou. Práce jako celek nevybočuje ze standardních přístupů k tvorbě scénářů, nicméně si nemyslím že scenario-cross (SC) je vhodná metoda na prozkoumání budoucnosti takto malé oblasti. Dva hlavní důvody jsou, že oblast je extrémně malá (cca 1000 obyvatel) a spíše než vývoj na základě vnitřních hnacích sil bude vývoj určen trendy a kontextem mimo Manětínsko. Ve skutečnosti analýza kontextových scénářů by mohla napovědět o vývoji Manětínska více. SC metoda je navíc limitována počtem hnacích sil (drivers of change), které dokáže podchytit – dvěma. SC metoda se spíše používá pro participatorní tvorbu scénářů právě pro její jednoduchost a pochopitelnost v rámci skupiny (zde zvolila autorka řízené rozhovory). Hnací síly byly zvoleny cestovní ruch a zaměstnanost. Tato volba sice vyplývá z rozhovorů, ale autorka měla odfiltrovat to, že se vlastně jedná o dvě strany jedné mince. Scénář kdy tyto síly jdou proti sobě, působí vnitřně nekonzistentně. Naopak vhodnější metoda – například cross-impact balance by umožnila podchytit více hnacích sil a vyfiltrovat jejich vnitřně konzistentní kombinace. Docela za důležité bych zejména u takhle detailně zpracovaných scénářů považoval analýzu divokých karet (black swans), které scénáře invalidují, protože čím menší území/jednotku k analýze zvolíte, tím náchylnější je podlehnout nelinearitám ve vývoji. Hlavní vinu

přikládám relativně popisnému zpracování řešerše metod, kdy se zdá, že místo toho aby autorka řekla, co chce dosáhnout a pak zvolila vhodnou metodu, naopak zvolila metodu a tu pak naroubovala na to, co chce.

PRAKTICKÝ PŘÍNOS

Obávám se, že praktický přínos práce bude velmi limitovaný. Ať již z důvodu omezeného počtu hnacích sil nebo z důvodů přílišné konkrétnosti vytvořených scénářů. Nicméně diplomová práce nemá za cíl nutně praktický přínos. Spatřuji určitý potenciál v tom, že autorka v komunitě vůbec nastartovala debatu o dlouhodobé koncepci budoucnosti.

PRÁCE S LITERATUROU

V textu je řádně citováno, i když jsou v textu i proklamativní výroky (je dobré ... , mělo by se ..., nejlépe je když ...), které nechává autorka bez citací a bez vysvětlení. Tematické rozdělení zdrojů na konci práce považuji za nešťastné, protože pokud hledáte citaci tak je dobrý abecední seznam, možná rozdělený na peer-review a třeba online zdroje ale dělení po tématech (metodika, prognostika apod.) je redundantní, nestandardní a znesnadňuje nalezení zdroje.

FORMÁLNÍ STRÁNKA

Text obsahuje občasné stylisticky neobratnosti a místy proklamativní mentorování, nicméně je pochopitelný a čitelný. Terminologické problémy v oblasti prognostiky nehodnotím, protože kodifikace v českém jazyce je mimořádně obtížná. Grafy, tabulky a obrázky jsou přehledné a plní zamýšlený účel.

SHRnutí

Práce je zajímavým pokusem jak přistoupit k budoucnosti rozvoje malé obce, samotné provedení práce je na velmi dobré úrovni a to, že mi volba metody pro tento typ analýzy nepřijde vhodná, nesnižuje kvalitu, s jakou samotná analýza byla provedena. Diplomová práce nemusí nutně vést k převratným výsledkům, ale má prokázat, že student je schopen samostatně a kriticky zpracovat objekt svého studia. To myslím tato práce prokázala, doporučuji ji k obhajobě a hodnotím ji 14 body.

Ve Štěchovicích 6.2.2015
